

ปัจจัยทางเศรษฐกิจมหภาคที่มีอิทธิพลต่อการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ ของประเทศไทย

(Macroeconomic Factors Influencing Foreign Direct Investment in Thailand)

สมศักดิ์ โชติช่วง¹

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ของการศึกษาปัจจัยทางเศรษฐกิจมหภาคที่มีอิทธิพลต่อการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศของประเทศไทยครั้งนี้ เพื่อศึกษาปัจจัยทางเศรษฐกิจมหภาคที่มีผลต่อการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศไหลเข้า (Inflow FDI) ของประเทศไทย โดยใช้ข้อมูลแบบ Panel Data ระหว่างปี พ.ศ. 2548-2555

ช่วงเกือบ 30 ปีที่ผ่านมา จะเห็นได้ว่า การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศของประเทศไทยเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญตั้งแต่ปี พ.ศ. 2530 และมีการขยายตัวอย่างต่อเนื่อง เมื่อพิจารณาโดยจำแนกตามประเทศ พบว่า การลงทุนจากประเทศญี่ปุ่น กลุ่มอาเซียน ประเทศสหรัฐอเมริกา และกลุ่มสหภาพยุโรป มีสัดส่วนการลงทุนในประเทศไทยมากที่สุดตามลำดับ

ผลจากการศึกษาพบว่า ตัวแบบที่เหมาะสมในการประมาณการสมการถดถอยคือ Random Effect Model เมื่อพิจารณาที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 พบว่าตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ ได้แก่ ผลผลิตมวลรวมภายในประเทศของประเทศไทย ผู้ลงทุน ผลผลิตมวลรวมภายในประเทศของประเทศไทย ระดับการเปิดประเทศของประเทศไทย อัตราแลกเปลี่ยน อัตราส่วนระหว่างอัตราดอกเบี้ยของประเทศผู้ลงทุนกับประเทศไทย และการเข้าร่วมเขตการค้าเสรี ในขณะที่ ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ ได้แก่ ระยะทางระหว่างประเทศผู้ลงทุนกับประเทศไทย ระดับความเสี่ยงด้านเศรษฐกิจของประเทศไทย และวิกฤติเศรษฐกิจ และเมื่อพิจารณาที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.10 พบว่าตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ ได้แก่ อัตราค่าจ้างแรงงาน

คำสำคัญ: การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ, ข้อมูล Panel Data, แบบจำลองสมการถดถอย

ABSTRACT

The objective of this independent study is to identify macroeconomic factors influencing inflow FDI of Thailand by using panel data during the period of 2005 to 2012.

During almost 30 years ago, it was found that the FDI in Thailand increased significantly and continuously since 1987. In terms of FDI classified by home countries, it is found that the

¹ นิสิตโครงการเศรษฐศาสตร์ธุรกิจ คณะเศรษฐศาสตร์ ศรีราชา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตศรีราชา
อีเมลล์ somsak.c@irpc.co.th

most investment comes from Japan, ASEAN countries, United State of America and European Union.

The study shows that random effect model is the best technique for forecasting the relationship between economic factors and inflow FDI in Thailand. When considering at 0.05 significant level, the study also finds that the Gross Domestic Product of home countries, the Gross Domestic Product of Thailand, level of openness of Thailand, exchange rate between Thailand and home countries, ratio of interest rate between Thailand and home countries and ASEAN+3 economic integration could explain inflow FDI with positive relationship. Otherwise, distance between home and host countries, the level of economic risk of Thailand and the economic crisis would negatively affect inflow FDI. While the unit labor cost would negatively relate to inflow FDI at 0.10 significant level.

Keywords: Foreign Direct Investment (FDI), Panel Data, Regression Model

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในสภาวะเศรษฐกิจปัจจุบันของประเทศกำลังพัฒนา (Developing Countries) และกลุ่มประเทศตลาดเกิดใหม่ (Emerging-Market Economies) จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันทางเศรษฐกิจของประเทศให้สูงขึ้นเพื่อแข่งขันกับประเทศอื่นๆ ดังนั้น การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ (Foreign Direct Investment: FDI) จึงกลายเป็นปัจจัยที่มีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศผู้รับการลงทุน (Host Country) โดยเฉพาะประเทศไทยและประเทศอื่นๆ ในภูมิภาคอาเซียนที่ส่วนใหญ่ยังคงถูกจัดอยู่ในกลุ่มประเทศกำลังพัฒนาทั้งนี้เพราะ

ประเทศกำลังพัฒนาส่วนมากรวมทั้งประเทศไทยมักจะประสบปัญหาเรื่องการขาดแคลนปัจจัยทุน เนื่องจากการสะสมทุนภายในประเทศมีไม่เพียงพอกับความต้องการรายได้ประชาชาติต่อหัวของประชากรอยู่ในระดับต่ำ รายได้ส่วนใหญ่ของประชาชนถูกใช้เพื่อการบริโภคในสัดส่วนที่สูง (High Marginal Propensity to Consume) เมื่อเทียบกับการออมจึงทำให้ระดับการออมภายในประเทศต่ำไม่เพียงพอกับความต้องการของการลงทุน

ภายในประเทศ ส่งผลให้ประสบปัญหาด้านการขาดแคลนปัจจัยทุน ดังนั้นการลงทุนจากต่างประเทศจึงมีความจำเป็นต่อประเทศกำลังพัฒนามากกว่าการลงทุนประเภทอื่นๆ ซึ่งก็รวมถึงประเทศไทยด้วย สาเหตุก็เพราะว่าการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ มักจะมาพร้อมกับเทคโนโลยีและการถ่ายทอดความรู้จากต่างประเทศ ทำให้เกิดการพัฒนาอุตสาหกรรมและเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันและการขยายการค้าระหว่างประเทศซึ่งนำไปสู่การพัฒนาเศรษฐกิจได้อย่างมีประสิทธิภาพในระยะยาว ส่งผลให้เกิดการขยายตัวของอุตสาหกรรมและการส่งออก การจ้างงานเพิ่มขึ้นซึ่งช่วยทำให้ความเป็นอยู่ของประชากรในพื้นที่ดีขึ้น การพัฒนาผลิตภาพแรงงาน (Labor Productivity) ทำให้แรงงานมีทักษะในการทำงานที่สูงขึ้นซึ่งนำไปสู่การเพิ่มขึ้นของค่าจ้าง นอกจากนี้ข้อดีของการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศอีกประการหนึ่งก็คือมีความเสี่ยงเนื่องจากการไหลออกของเงินทุน (Capital Flight Risk) น้อยกว่าการลงทุนจากต่างประเทศประเภทอื่นๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการลงทุนโดยอ้อม (Foreign Portfolio Investment) หรือ

การลงทุนในสินทรัพย์ทางการเงิน เช่น การลงทุนในตราสารหนี้ ตราสารทุน และการกู้เงินจากต่างประเทศทั้งในระยะสั้นและระยะยาว เป็นต้น

ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมาประเทศไทยได้พยายามศึกษาและกำหนดนโยบายและมาตรการต่างๆ เพื่อดึงดูดการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศให้มาลงทุนในประเทศอย่างต่อเนื่องและลดปัญหาเรื่องการผันผวนของการไหลเข้าและการไหลออกของเงินลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ เพื่อให้เกิดเสถียรภาพของระบบเศรษฐกิจ นอกจากนี้ประเทศยังต้องเผชิญปัญหาเรื่องการแข่งขันด้านการแข่งขันเงินลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศที่จะทวีความรุนแรงมากขึ้นในอนาคต

จากที่กล่าวมาทั้งหมด จะเห็นได้ว่าประเทศไทยยังคงมีความจำเป็นที่ต้องพึ่งพาเงินลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศในการพัฒนาเศรษฐกิจและอุตสาหกรรมของประเทศให้เจริญเติบโตอย่างต่อเนื่อง อีกทั้งสภาวะการแข่งขันที่รุนแรงในปัจจุบันเพื่อดึงดูดการลงทุนจากต่างประเทศของประเทศต่างๆ โดยเฉพาะที่สำคัญคือการแข่งขันภายในกลุ่มประชาคมอาเซียน (ASEAN) ด้วยกันเอง เช่น พม่า เวียดนาม มาเลเซีย และ อินโดนีเซีย ทำให้การศึกษาปัจจัยทางเศรษฐกิจมหภาคที่มีผลกระทบต่อการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศของประเทศไทยมีจำเป็นและความสำคัญเป็นอย่างยิ่งเพื่อนำผลการศึกษาที่ได้ไปใช้เป็นข้อมูลในการกำหนดนโยบายที่เหมาะสมในการดึงดูดและลดการผันผวนของการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศเพื่อให้เกิดการเจริญเติบโตของเศรษฐกิจของประเทศไทยอย่างมีเสถียรภาพและยั่งยืนในอนาคต

2. จุดมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาวิวัฒนาการของการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศของประเทศไทย
2. เพื่อศึกษาปัจจัยทางเศรษฐกิจมหภาคที่มีผลต่อการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศไหลเข้าของประเทศไทย

3. ขอบเขตของการวิจัย

การศึกษาปัจจัยทางเศรษฐกิจมหภาคที่มีผลกระทบต่อการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศในครั้งนี้ ทำการศึกษาโดยใช้ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) แบบ Panel Data ซึ่งเป็นข้อมูลผสมระหว่างข้อมูลอนุกรมเวลา (Time-Series Data) กับข้อมูลภาคตัดขวาง (Cross-Section Data) ของเงินลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศไหลเข้า (Inflow FDI) ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2548 – 2555 รวมเป็นระยะเวลา 8 ปี และเก็บข้อมูลเป็นรายปี โดยประเทศที่จะทำการศึกษามีทั้งหมด 16 ประเทศ ที่มีมูลค่าการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศสุทธิมากกว่าร้อยละ 70 ของมูลค่าการลงทุนโดยตรงในช่วงปี พ.ศ. 2548 – 2555 สามารถคิดเป็นจำนวนตัวอย่างรวมทั้ง 128 ตัวอย่าง โดยตัวแปรตาม (Dependent Variable) ที่ใช้ในการศึกษาจะเป็นการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศไหลเข้า เนื่องจากตัวแปรทางเศรษฐกิจมหภาคที่มีอิทธิพลต่อการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศไหลเข้าและการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศไหลออกนั้นแตกต่างกัน ดังนั้น การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศไหลเข้ากับตัวแปรทางเศรษฐกิจมหภาคจึงมีความถูกต้องและเหมาะสมกว่า

4. สมมติฐานของการวิจัย

จุดมุ่งหมายในการศึกษาคั้งนี้คือเพื่อทำการศึกษาและวิเคราะห์ถึงปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ โดยสมมติฐานที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่

1. การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศไหลเข้ามีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับ ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศของประเทศผู้ลงทุน ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศของไทย ระดับการเปิดประเทศของประเทศไทย ระดับคะแนนความเสี่ยงด้านเศรษฐกิจของประเทศไทย อัตราแลกเปลี่ยนระหว่างประเทศผู้ลงทุนและประเทศไทย อัตราส่วนระหว่างอัตราดอกเบี้ยของประเทศผู้ลงทุน

กับประเทศไทย และการเข้าร่วมเขตการค้าเสรี ASEAN+3 และ ASEAN+6

2. การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศไหลเข้า มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับ อัตราค่าจ้างแรงงานขั้นต่ำ ระยะทางระหว่างประเทศผู้ลงทุนและประเทศไทย และวิกฤติเศรษฐกิจ

5. วิธีการดำเนินการวิจัย

5.1 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้เป็นข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) แบบข้อมูล Panel Data ของประเทศที่เป็นแหล่งเงินลงทุนที่เข้ามาลงทุนในประเทศไทย 16 อันดับแรก โดยพิจารณาตามมูลค่าการลงทุน ซึ่งประกอบด้วยประเทศ ญี่ปุ่น สิงคโปร์ สหรัฐอเมริกา เนเธอร์แลนด์ สหราชอาณาจักร ฮองกง สวิตเซอร์แลนด์ เยอรมนี ไต้หวัน ฝรั่งเศส จีน มาเลเซีย เกาหลีใต้ เดนมาร์ก ออสเตรเลีย และสวีเดน โดยเก็บรวบรวมมาจาก ธนาคารแห่งประเทศไทย ธนาคารโลก สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (BOI) วิทยานิพนธ์จากห้องสมุดมหาวิทยาลัย รวมทั้งบทความทางเศรษฐกิจและงานวิจัยทางเศรษฐกิจที่เกี่ยวข้อง

5.2 วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้แบ่งการวิเคราะห์ข้อมูลเป็น 2 ส่วน คือ (1) การวิเคราะห์เชิงพรรณนา (Description Analysis) โดยศึกษา บทบาท โครงสร้าง พัฒนาการของการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศต่อการพัฒนาระบบเศรษฐกิจของไทย และปัจจัยทางเศรษฐกิจมหภาคที่มีผลกระทบต่อการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ (2) การวิเคราะห์เชิงปริมาณ (Quantitative Analysis) เป็นการศึกษาตัวแปรที่คาดว่าจะจะเป็นปัจจัยทางเศรษฐกิจมหภาคที่มีผลกระทบต่อการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศด้วยการสร้างแบบจำลองทางเศรษฐมิติ (Econometric Model)

เนื่องจากตัวแปรที่ใช้เป็นข้อมูลอนุกรมเวลาดังนั้นจึงต้องทำการทดสอบ Unit Root เพื่อตรวจสอบว่าตัวแปรนั้นมีคุณสมบัตินิ่ง (Stationary) หรือไม่ เพื่อหลีกเลี่ยงปัญหาความสัมพันธ์ที่ไม่แท้จริง (Spurious Regression) ซึ่งเกิดจากการนำตัวแปรที่มีคุณสมบัติที่ไม่นิ่ง (Nonstationary) ไปประมาณการสมการถดถอย หลังจากทดสอบ Unit Root แล้วจะหาความสัมพันธ์ทางเศรษฐมิติของการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศไหลเข้ากับตัวแปรทางเศรษฐกิจมหภาคด้วยสมการถดถอย รูปแบบของสมการถดถอยที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล Panel Data

แบบจำลองที่ใช้ในการศึกษาการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศครั้งนี้ใช้แบบจำลองแรงโน้มถ่วงตามแนวความคิดของ Bevan and Estrin (2004) และแนวคิดเรื่องปัจจัยดึงดูดการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศของประเทศผู้รับทุนของ Dunning (2002) มาประยุกต์ใช้ โดย Dunning (2002) ได้กล่าวไว้ว่า ปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อการดึงดูดการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศของประเทศผู้รับทุนประกอบด้วย 3 ปัจจัย ได้แก่ ปัจจัยด้านนโยบายส่งเสริมการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ ปัจจัยทางด้านเศรษฐศาสตร์ และปัจจัยด้านการสนับสนุนและรองรับทางธุรกิจ

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาในครั้งนี้ได้กำหนดตัวแปรจากแนวความคิดของ Bevan and Estrin (2004) และปัจจัยทางด้านเศรษฐศาสตร์ของประเทศผู้รับทุนของ Dunning (2002) โดยสามารถสรุปเป็นแบบจำลองทางเศรษฐมิติในรูปแบบ Log-Linear Function ได้ดังนี้

$$\begin{aligned} \ln FDI_{it} = & \beta_0 + \beta_1 \ln GDP_{it} + \beta_2 \ln GDP_t \\ & + \beta_3 \ln ULC_t + \beta_4 \ln TRADE_t \\ & + \beta_5 \ln DIST_i + \beta_6 \ln RISK_t \\ & + \beta_7 \ln EXC_{it} + \beta_8 \ln r_{it} \\ & + \beta_9 ASEAN_t + \beta_{10} CRIS_t + \varepsilon_{it} \end{aligned}$$

โดยกำหนดให้

FDI_{it} มูลค่าเงินลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศไหลเข้าจากประเทศ i ในปี t (หน่วย: ล้านดอลลาร์ สรอ.)

GDP_{it}	ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศของ ประเทศ i ในปี t (หน่วย: พันล้าน ดอลลาร์ สหรัฐ.)
GDP_t	ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศของ ไทยในปี t (หน่วย: พันล้านดอลลาร์ สหรัฐ.)
ULC_t	อัตราค่าจ้างขั้นต่ำของประเทศไทยในปี t (หน่วย: บาทต่อวัน)
$TRADE_t$	ระดับการเปิดประเทศของประเทศไทย ในปี t (หน่วย: ร้อยละ)
$DIST_i$	ระยะทางระหว่างประเทศผู้ลงทุนและ ประเทศไทย (หน่วย: Nautical Miles)
$RISK_t$	ระดับคะแนนความเสี่ยงด้านเศรษฐกิจของ ประเทศไทยในปี t (หน่วย: คะแนน)
EXC_{it}	อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ ระหว่างประเทศ i กับประเทศไทยในปี t (หน่วย: บาทต่อสกุลเงินตราต่างประเทศ ของประเทศ i)
r_{it}	อัตราส่วนระหว่างอัตราดอกเบี้ยของ ประเทศ i กับประเทศไทยในปี t
$ASEAN_t$	การเข้าร่วมเขตการค้าเสรี ASEAN+3 และ ASEAN+6
$CRIS_t$	วิกฤตเศรษฐกิจในประเทศสหรัฐอเมริกา และประเทศในกลุ่มยูโรโซน
ε_{it}	ค่าความคลาดเคลื่อน

6. ผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์เชิงพรรณนาพบว่าการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศของประเทศไทยเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญตั้งแต่ปี พ.ศ. 2530 และมีการขยายตัวอย่างต่อเนื่อง เมื่อพิจารณาโดยจำแนกตามประเทศ พบว่า การลงทุนจากประเทศญี่ปุ่น กลุ่มประเทศอาเซียน ประเทศสหรัฐอเมริกา และกลุ่มประเทศสหภาพยุโรป มีสัดส่วนการลงทุนในประเทศไทยมากที่สุดตามลำดับ การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศในกลุ่มประเทศอาเซียน พบว่า ประเทศสิงคโปร์ และประเทศมาเลเซีย มีสัดส่วนการลงทุนในประเทศไทยมากที่สุดตามลำดับ

ส่วนการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศในกลุ่มประเทศสหภาพยุโรปพบว่า ประเทศเนเธอร์แลนด์ ประเทศสหราชอาณาจักร และประเทศเยอรมัน มีสัดส่วนการลงทุนในประเทศไทยมากที่สุดตามลำดับ

นอกจากนี้ยังมีประเทศอื่นๆที่มีสัดส่วนการลงทุนในประเทศไทยที่มีสัดส่วนค่อนข้างสูง ได้แก่ ประเทศสวีเดน ประเทศฮ่องกง และประเทศจีน เป็นต้น

ผลการวิเคราะห์เชิงปริมาณด้วยสมการถดถอย พบว่าตัวแบบ Random Effect Model (REM) มีความเหมาะสมที่สุดสำหรับการประมาณการสมการถดถอย โดยใช้การทดสอบ Hausman Test และ Breusch-Pagan Lagrange Multiplier Test โดยสามารถสรุปผลการทดสอบของตัวแบบ REM ได้ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ผลสมการถดถอยจากวิธี Random Effect Model

ตัวแปร	ค่าสัมประสิทธิ์
GDP_i	0.6498**
GDP	2.4805**
ULC	-3.4639*
TRADE	3.0340**
$DIST_i$	-1.0745**
RISK	-7.2433**
EXC_i	0.4230**
r_i	0.1552**
ASEAN	2.6595**
CRIS	-1.7383**
Constant	21.3596
No. of observation	127
No. of groups	16
R ² : Within	0.5677
Between	0.4093
Overall	0.4406
Wald Chi2	186.34
Prob>Chi2	0.0000

ที่มา: จากการคำนวณ

หมายเหตุ:

1) ** หมายถึง มีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับนัยสำคัญ 0.05

2) * หมายถึง มีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับนัยสำคัญ 0.10

3) ค่า Wald Chi2 เท่ากับ 186.34 และค่า Prob>Chi2 เท่ากับ 0.00 หมายความว่า ตัวแปรอิสระทุกตัวสามารถอธิบายตัวแปรตามได้อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

7. การอภิปรายผล

การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศมีบทบาทและมีความสำคัญต่อประเทศกำลังพัฒนาอย่างสูง เนื่องจากประเทศกำลังพัฒนาส่วนมากมักจะมีปัญหาเรื่องการขาดแคลนปัจจัยทุน การสะสมทุนภายในประเทศมีไม่เพียงพอกับความต้องการรายได้ประชาชาติต่อหัวของประชากรอยู่ในระดับต่ำรายได้ส่วนใหญ่ของประชาชนถูกใช้เพื่อการบริโภคในสัดส่วนที่สูงเมื่อเทียบกับการออม จึงทำให้ระดับการออมภายในประเทศต่ำไม่เพียงพอกับความต้องการของการลงทุนภายในประเทศ จึงส่งผลให้ประสบปัญหาด้านการขาดแคลนปัจจัยทุน การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ มักจะมาพร้อมกับเทคโนโลยีและการถ่ายทอดความรู้จากต่างประเทศทำให้เกิดการพัฒนาอุตสาหกรรมและเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันและการขยายตัวของการค้าระหว่างประเทศซึ่งนำไปสู่การพัฒนาเศรษฐกิจได้อย่างมีเสถียรภาพในระยะยาว ก่อให้เกิดการขยายตัวของอุตสาหกรรมและการส่งออก

จากผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของตัวแปรที่ใช้ในการศึกษากับการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศด้วยวิธี Random Effect Model สามารถสรุปผลการศึกษาได้ดังนี้

1. ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศของประเทศผู้ลงทุน (GDP) ที่มาลงทุนในประเทศไทยมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์เท่ากับ

0.6498 หมายความว่า ถ้าผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศของประเทศผู้ลงทุน (GDP) เพิ่มขึ้นร้อยละ 1 จะส่งผลให้การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศของประเทศไทยเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.6498 ซึ่งตรงตามกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ และสอดคล้องกับผลการศึกษาของ Bevan and Estrin (2004) และสิทธิ์ มูลแก้ว (2555) เนื่องจากค่าสัมประสิทธิ์ที่ได้มีค่าเท่ากับ 0.6498 หมายความว่ามีความยืดหยุ่นของการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศไหลเข้าต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศของประเทศผู้ลงทุนต่ำ ดังนั้น ตัวแปร GDP_i ซึ่งแสดงถึงอุปสงค์และขนาดตลาดของประเทศผู้ลงทุนมีจะผลต่อการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศไหลเข้าของไทยต่ำ

2. ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศของไทย (GDP) มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์เท่ากับ 2.4805 หมายความว่า ถ้าผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศของไทย เพิ่มขึ้นร้อยละ 1 จะส่งผลให้การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศของประเทศไทยเพิ่มขึ้นร้อยละ 2.4805 ซึ่งตรงตามกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ และสอดคล้องกับผลการศึกษาของ Bevan and Estrin (2004) และสิทธิ์ มูลแก้ว (2555) เนื่องจากค่าสัมประสิทธิ์ที่ได้มีค่าเท่ากับ 2.4805 หมายความว่ามีความยืดหยุ่นของการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศไหลเข้าต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศของไทยสูง ดังนั้น ตัวแปร GDP_i ซึ่งแสดงถึงอุปสงค์และขนาดตลาดของไทยมีจะผลต่อการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศไหลเข้าของไทยสูง

3. อัตราค่าจ้างขั้นต่ำ (ULC) ของประเทศไทยมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.10 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์เท่ากับ -3.4639 หมายความว่า ถ้าอัตราค่าจ้างเฉลี่ยเพิ่มขึ้นร้อยละ 1 จะส่งผลให้การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศของประเทศไทยลดลงร้อยละ 3.4639

ซึ่งตรงตามกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ และสอดคล้องกับผลการศึกษาของ ลัดดาวัลย์ พรหมดนตรี (2550) และ สิทธิ มุลแก้ว (2555) เนื่องจากค่าความยืดหยุ่นของการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศไหลเข้าต่ออัตราค่าจ้างมีค่าสูง ดังนั้นการเพิ่มขึ้นของอัตราค่าจ้างจะส่งผลให้การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศไหลเข้าลดลงอย่างมาก แสดงให้เห็นว่า FDI ที่เข้ามาลงทุนในไทยนั้นเป็นอุตสาหกรรมขั้นต้นเน้นการใช้แรงงานเป็นหลัก (Labor Intensive)

4. ระดับการเปิดประเทศของประเทศไทย (TRADE) มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์เท่ากับ 3.0340 หมายความว่า ถ้าระดับการเปิดประเทศของประเทศไทย เพิ่มขึ้นร้อยละ 1 จะส่งผลให้การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศของประเทศไทยเพิ่มขึ้นร้อยละ 3.0340 ซึ่งตรงตามกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ และสอดคล้องกับผลการศึกษาของ นิธิภัทร ตั้งจิรวงษ์ และ คณะ (2551) เนื่องจากค่าความยืดหยุ่นของการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศต่อระดับการเปิดประเทศสูง ดังนั้นระดับการเปิดประเทศจะส่งผลต่อการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศไหลเข้าสูง ระดับการเปิดประเทศที่สูงจะแสดงถึงระดับการนำเข้าและส่งออกที่สูงด้วย หมายความว่า FDI ที่เข้ามาลงทุนในไทยนั้น ใช้ไทยเป็นฐานการผลิตสินค้าเพื่อส่งออกมากกว่าขายในประเทศ

5. ระยะทางระหว่างประเทศผู้ลงทุนและประเทศไทย (DIST) มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์เท่ากับ -1.0745 หมายความว่า ถ้าระยะทางระหว่างประเทศ เพิ่มขึ้นร้อยละ 1 จะส่งผลให้การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศของประเทศไทยลดลงร้อยละ 1.0745 ซึ่งตรงตามกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ และสอดคล้องกับผลการศึกษาของ Bevan and Estrin (2004) และ สิทธิ มุลแก้ว (2555) เนื่องจากระยะทางแสดงถึงต้นทุนใน

การขนส่ง ต้นทุนค่าใช้จ่ายในการดำเนินการต่างๆ ดังนั้นระยะทางยิ่งห่างไกลจะส่งผลให้การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศไหลเข้าลดลง

6. ระดับความเสี่ยงด้านเศรษฐกิจของประเทศไทย (RISK) มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์เท่ากับ -7.2433 หมายความว่า ถ้าคะแนนความเสี่ยงด้านเศรษฐกิจของประเทศไทยเพิ่มขึ้น (มีความเสี่ยงทางด้านเศรษฐกิจลดลง) ร้อยละ 1 จะส่งผลให้การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศของประเทศไทยลดลงร้อยละ 7.2433 ซึ่งมีทิศทางตรงกันข้ามกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ เนื่องจากในการหาความสัมพันธ์ด้วยสมการถดถอยนั้นจะต้องแปลงข้อมูลความเสี่ยงทางด้านเศรษฐกิจเป็นตัวแปรเชิงปริมาณ (Quantitative Variable) แต่เมื่อพิจารณาตัวแปรในเชิงคุณภาพแล้วจะพบว่าจะคะแนนระดับความเสี่ยงมีค่าอยู่ในระดับสูงซึ่งถือว่ายังคงมีความเสี่ยงด้านเศรษฐกิจต่ำอยู่ ดังนั้นนักลงทุนจึงยังคงเข้ามาลงทุนในประเทศไทยอย่างต่อเนื่องถึงแม้ว่าแนวโน้มความเสี่ยงด้านเศรษฐกิจสูงขึ้น

7. อัตราแลกเปลี่ยนระหว่างประเทศผู้ลงทุนและประเทศไทย (EXC) มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์เท่ากับ 0.4230 หมายความว่า ถ้าอัตราแลกเปลี่ยนระหว่างประเทศผู้ลงทุนและประเทศไทยเพิ่มขึ้น (เงินบาทอ่อนค่า) ร้อยละ 1 จะส่งผลให้การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศของประเทศไทยเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.4230 ซึ่งตรงตามกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ และสอดคล้องกับผลการศึกษาของลัดดาวัลย์ พรหมดนตรี (2550) และสิทธิ มุลแก้ว (2555) เนื่องจากค่าความยืดหยุ่นของการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศไหลเข้าต่ออัตราแลกเปลี่ยนระหว่างประเทศผู้ลงทุนและไทยต่ำ ดังนั้นเมื่อเงินบาทอ่อนค่าจะส่งผลให้ต้นทุนในการลงทุนของนักลงทุนต่างชาติลดลง ส่งผลให้การลงทุน

โดยตรงจากต่างประเทศไหลเข้าเพิ่มขึ้นด้วย แต่ไม่สูงมากนักเนื่องจากมีค่าความยืดหยุ่นต่ำ

8. อัตราส่วนระหว่างอัตราดอกเบี้ยของประเทศผู้ลงทุนกับประเทศไทย (r_i) มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์เท่ากับ 0.1552 หมายความว่า ถ้าอัตราส่วนระหว่างอัตราดอกเบี้ยเงินฝากของประเทศผู้ลงทุนกับประเทศไทยเพิ่มขึ้นร้อยละ 1 จะส่งผลให้การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศของประเทศไทยเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.1552 ซึ่งตรงตามกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ เนื่องจากมีค่าความยืดหยุ่นของการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศไหลเข้าต่ออัตราส่วนระหว่างอัตราดอกเบี้ยของประเทศผู้ลงทุนกับไทยต่ำ ดังนั้นส่วนต่างของอัตราดอกเบี้ยของประเทศผู้ลงทุนกับไทยมีผลต่อ FDI ก่อนข้างต่ำเนื่องจากมีค่าความยืดหยุ่นต่ำ

9. การเข้าร่วมเขตการค้าเสรี ASEAN+3 และ ASEAN+6 (ASEAN) มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์เท่ากับ 2.6595 หมายความว่า หลังจากการเข้าร่วมเขตการค้าเสรี ASEAN+3 และ ASEAN+6 ส่งผลให้มูลค่าการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศไหลเข้าของประเทศไทยเพิ่มขึ้นร้อยละ 1,329 ซึ่งตรงตามกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ และสอดคล้องกับผลการศึกษาของ Bevan and Estrin (2004) และสิทธิ์ มูลแก้ว (2555) หมายความว่า การเข้าร่วมกลุ่มเขตการค้าเสรี ASEAN+3 และ ASEAN+6 ส่งผลให้ประเทศผู้ลงทุนในไทยได้รับประโยชน์ภายใต้ข้อตกลงของเขตการค้าเสรีด้านต่างๆ นอกจากนี้ยังได้รับประโยชน์จากขยายตัวของอุปสงค์และขนาดตลาดที่ใหญ่ขึ้น ทำให้เกิดแรงดึงดูดนักลงทุนชาวต่างชาติให้เข้ามาลงทุนในประเทศไทย

10. วิกฤติเศรษฐกิจ (CRIS) มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ

นัยสำคัญ 0.05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์เท่ากับ -1.7383 หมายความว่า หลังจากการเกิดวิกฤติเศรษฐกิจในประเทศไทยและประเทศในกลุ่มยูโรโซน ระหว่างปี พ.ศ. 2551-2554 ส่งผลให้มูลค่าการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศไหลเข้าลดลงร้อยละ 82.4 ซึ่งตรงตามกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ และสอดคล้องกับผลการศึกษาของ Bevan and Estrin (2004) และสิทธิ์ มูลแก้ว (2555)

ผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่าปัจจัยทางเศรษฐกิจมหภาคดังกล่าวมีอิทธิพลต่อการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศไหลเข้า ดังนั้นในการดำเนินมาตรการเพื่อส่งเสริมและดึงดูดการลงทุนจากต่างประเทศนั้น รัฐบาลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรใช้นโยบายและมาตรการต่างๆ เพื่อสนับสนุนปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ เพื่อให้การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศของประเทศไทยเติบโตอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ มีระดับการลงทุนที่เหมาะสมและยั่งยืน และรักษาความสามารถในการแข่งขันในด้านการดึงดูดเงินลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศที่จะมีความรุนแรงมากขึ้นในอนาคต เป็นผลทำให้เศรษฐกิจของไทยมีการเติบโตอย่างมีเสถียรภาพและยั่งยืนในอนาคต

8. ข้อเสนอแนะ

8.1 ข้อเสนอแนะจากการศึกษา

1. จากผลการศึกษาครั้งนี้พบว่า ผลผลิตขั้นต้นมวลรวมภายในประเทศเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ กล่าวคือ เมื่อผลผลิตขั้นต้นมวลรวมภายในประเทศของประเทศไทยมีการเติบโตและขยายตัวจะแสดงถึงอุปสงค์และขนาดของตลาดที่เพิ่มขึ้น เป็นแหล่งผลิตที่มีประสิทธิภาพและมีอำนาจซื้อสูง ดังนั้น รัฐบาลจึงควรใช้มาตรการต่างๆ เพื่อกระตุ้นให้ผลผลิตขั้นต้นมวลรวมภายในประเทศเพิ่มขึ้นในระดับที่เหมาะสม เมื่อผลผลิตขั้นต้นมวลรวมภายในประเทศเพิ่มขึ้นจะทำให้สามารถดึงดูดการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศได้เพิ่มขึ้น

2. จากผลการศึกษาค้นคว้าพบว่า การรวมกลุ่มทางด้านเศรษฐกิจเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ กล่าวคือ การรวมกลุ่มทางด้านเศรษฐกิจ เช่น ASEAN+3 นั้นเป็นผลทำให้เกิดการเปิดเสรีด้านต่างๆ คือ สินค้า บริการ และการลงทุน ซึ่งจะส่งผลให้ข้อจำกัดและอุปสรรคทางด้านการค้าและการลงทุนลดลงอาจหมดไปภายในกลุ่มประเทศสมาชิก นอกจากนี้ การเป็นสมาชิกของการรวมกลุ่มทางด้านเศรษฐกิจต่างๆ จะมีผลทำให้ตลาดของประเทศไทยขยายใหญ่ขึ้นจากเดิมที่อาจจะถูกจำกัดเฉพาะประเทศไทยก็จะสามารถขยายตลาดไปสู่ประเทศสมาชิกได้ หรืออาจใช้ประเทศไทยเป็นฐานในการผลิตและส่งออกสินค้าไปขายยังประเทศสมาชิกอื่นๆ ดังนั้น รัฐบาลจึงควรให้ความสำคัญกับการรวมกลุ่มทางด้านเศรษฐกิจศึกษาถึงผลกระทบต่างๆ ที่เป็นข้อดีข้อเสีย เพื่อที่จะสามารถกำหนดมาตรการต่างๆ ให้เหมาะสมเพื่อส่งเสริมและเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับผลกระทบที่เกิดจากการรวมกลุ่มทางด้านเศรษฐกิจในอนาคต ซึ่งจะเป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่ช่วยดึงดูดการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศให้เพิ่มขึ้นได้

3. จากผลการศึกษาค้นคว้าพบว่า อัตราค่าจ้างขั้นต่ำ เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ กล่าวคือ อัตราค่าจ้างขั้นต่ำเพิ่มขึ้นจะส่งผลต่อต้นทุนในการดำเนินธุรกิจที่สูงขึ้น ส่งผลทำให้การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศลดลง ดังนั้น รัฐบาลจึงควรปรับอัตราค่าจ้างขั้นต่ำให้อยู่ในระดับที่เหมาะสม นอกจากนี้ รัฐบาลควรให้ความสำคัญในด้านการพัฒนาฝีมือและยกระดับทักษะในการทำงานของแรงงาน เพื่อเพิ่มผลิตภาพของแรงงาน (Labor Productivity) ให้สูงขึ้น เพื่อรักษาความสามารถในการแข่งขันและดึงดูดการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ เมื่อพิจารณาค่าความยืดหยุ่นของการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศไหลเข้าต่ออัตราค่าจ้างขั้นต่ำ พบว่ามีค่าสูง แสดงให้เห็นว่า FDI ที่เข้ามาลงทุนในไทยนั้นเป็นอุตสาหกรรมขั้นต้นเน้นการใช้แรงงานเป็นหลัก (Labor Intensive) ดังนั้น รัฐบาลควรเน้นการส่งเสริมอุตสาหกรรมขั้นกลาง

หรืออุตสาหกรรมขั้นสูง เพื่อเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของประเทศในอนาคต

4. นอกจากนี้ผลการศึกษาค้นคว้านี้ยังพบว่า ระดับการเปิดของประเทศไทยเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศเช่นกัน กล่าวคือ ประเทศไทยระดับการเปิดประเทศสูง นั้นหมายถึงว่ามีมูลค่าการนำเข้าและมูลค่าการส่งออกเมื่อเทียบกับผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศสูง เมื่อพิจารณาพร้อมกับค่าความยืดหยุ่นของการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศต่อระดับการเปิดประเทศที่มีค่าสูงเช่น แสดงว่า FDI ที่เข้ามาลงทุนในไทยนั้น ใช้ไทยเป็นฐานการผลิตสินค้าเพื่อส่งออกมากกว่าขายสินค้าในประเทศ ดังนั้นเพื่อรักษาความสามารถในการดึงดูดการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ รัฐบาลควรศึกษาเรื่องโครงสร้างการส่งออกที่เหมาะสมสำหรับประเทศไทย เพื่อรักษาความสามารถในการส่งออกของประเทศและสามารถแข่งขันได้ในอนาคต

5. อัตราแลกเปลี่ยนและอัตราดอกเบี้ยมีผลต่อการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศต่ำเมื่อเทียบกับปัจจัยอื่นๆ ที่กล่าวมา เนื่องจากมีค่าความยืดหยุ่นของการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศไหลเข้าต่ออัตราแลกเปลี่ยน และค่าความยืดหยุ่นของการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศไหลเข้าต่ออัตราดอกเบี้ยต่ำ แต่อย่างไรก็ตามอัตราแลกเปลี่ยนและอัตราดอกเบี้ยก็ยังคงเป็นปัจจัยที่ช่วยดึงดูดการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศไหลเข้า ดังนั้นรัฐบาลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรให้ความสำคัญในการกำหนดและดำเนินมาตรการต่างๆ เพื่อให้เกิดเสถียรภาพของอัตราแลกเปลี่ยน และระดับของอัตราดอกเบี้ยที่เหมาะสมสอดคล้องกับสภาวะเศรษฐกิจ

6. สามารถนำสมการถดถอยที่ได้จากการศึกษาไปใช้ในการประมาณการ (Forecast) การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศของประเทศต่างๆ ทั้ง 16 ประเทศที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้านี้ ดังนั้นรัฐบาลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถใช้ข้อมูลดังกล่าวในการกำหนดนโยบายเพื่อส่งเสริมการลงทุนเบื้องต้นได้อย่างเหมาะสม

8.2 ข้อจำกัดในการศึกษาและข้อเสนอแนะครั้งต่อไป

1. ในการศึกษาปัจจัยทางเศรษฐกิจมหภาคที่มีอิทธิพลต่อการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศของประเทศไทยในครั้งนี้เป็นการศึกษาในภาพรวมไม่ได้ศึกษาในระดับรายอุตสาหกรรม จึงทำให้ไม่ทราบผลกระทบที่แท้จริงที่เกิดกับภาคอุตสาหกรรมในแต่ละกลุ่มอุตสาหกรรม ดังนั้นในการศึกษาครั้งต่อไปจึงควรศึกษาเป็นรายกลุ่มอุตสาหกรรมเพื่อให้ทราบถึงความสัมพันธ์ของปัจจัยที่ส่งผลต่อการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศต่อกลุ่มอุตสาหกรรมต่างๆ

2. การศึกษาครั้งนี้ศึกษาเฉพาะปัจจัยทางเศรษฐกิจมหภาคที่มีอิทธิพลต่อการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ ดังนั้นในการศึกษาครั้งต่อไปจึงควรเพิ่มตัวแปรเชิงนโยบาย (Policy Variable) เช่น นโยบายของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (BOI) ว่ามีส่วนดึงดูดการลงทุนโดยตรงมากน้อยเพียงใด

3. ในการศึกษาครั้งนี้ได้ใช้ ระดับความเสี่ยงทางด้านเศรษฐกิจ แทน ระดับความเสี่ยงของประเทศ ซึ่งประกอบด้วย ความเสี่ยงด้านการเมือง ความเสี่ยงด้านเศรษฐกิจ และ ความเสี่ยงด้านการเงิน เนื่องจากข้อจำกัดด้านข้อมูล ดังนั้นในการศึกษาครั้งต่อไปจึงควรศึกษาจากความเสี่ยงในแต่ละด้านด้วย

4. การศึกษาครั้งนี้ศึกษาเฉพาะปัจจัยที่มีผลต่อการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศไหลเข้าเพียงด้านเดียวโดยไม่ได้ศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศไหลออก (Outflow FDI) ดังนั้นในการศึกษาครั้งต่อไปควรศึกษาเพิ่มเติมในส่วนนี้ด้วย

เอกสารอ้างอิง

- ถวิล นิลใบ. 2555. เศรษฐมิตี 2. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ถวิล นิลใบ. 2555. เศรษฐมิตีประยุกต์. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

ธนาคารแห่งประเทศไทย. 2556. เงินลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศสุทธิจำแนกตามประเทศ (Online). www.bot.or.th, 18 ธันวาคม 2556.

ธนาคารแห่งประเทศไทย. 2556. ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศของไทย (Online). www.bot.or.th, 18 ธันวาคม 2556.

ธนาคารแห่งประเทศไทย. 2556. เงินลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศสุทธิจำแนกตามประเทศ (Online). www.bot.or.th, 18 ธันวาคม 2556.

ธนาคารโลก. 2557. การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศสุทธิของไทยจำแนกตามกลุ่มประเทศอาเซียน (Online). <http://data.worldbank.org/indicator>, 20 เมษายน 2557.

นิธิภัทร ตั้งจิรวังษ์, ธนพงศ์ วิบูลย์ศิริชัย และ ปุณณรัตน์ พุทธิฤทธิเดช. 2551. ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการลงทุนจากต่างประเทศของประเทศไทย. วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัย สาขาบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

นุชนารถ ปานทอง. 2553. ความสัมพันธ์ระหว่างการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศและตัวแปรทางเศรษฐกิจมหภาคของไทย.

วิทยานิพนธ์เศรษฐศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาเศรษฐศาสตร์ธุรกิจ, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

รัตนา สายคณิต. 2530. เศรษฐศาสตร์การลงทุนระหว่างประเทศ. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

รัตนา สายคณิต และ พุทธกาล รัชช. 2549. เศรษฐศาสตร์การจัดการธุรกิจระหว่างประเทศ. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ลัดดาวัลย์ พรหมดนตรี. 2550. ความสัมพันธ์ระหว่างการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศกับตัวแปรทางเศรษฐกิจมหภาคของไทย.

- วิทยานิพนธ์เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขา
เศรษฐศาสตร์, มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
สิทธิ มูลแก้ว. 2555. **ปัจจัยกำหนดการลงทุน
โดยตรงจากต่างประเทศในประเทศไทย.**
วิทยานิพนธ์เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขา
เศรษฐศาสตร์, มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
อภิรัตน์ จิตต์ช่วย. 2554. **ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อ
การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศใน
ประเทศไทย.** วิทยานิพนธ์เศรษฐศาสตร-
มหาบัณฑิต สาขาเศรษฐศาสตร์,
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- Bevan, A. A., and S. Estrin. 2004.
**The Determinants of Foreign Direct
Investment into European Transition
Economies.** Journal of Comparative
Economics, 32(4), 775.
- Dunning, J. H. 2002. **Determinants of Foreign
Direct Investment: Globalization Induced
Changes and the Role of FDI Policies.**
Paper presented at the Annual Bank
Conference on Development Economics in
Europe, 2003.
- Thanyakhan, S. 2008. **The Determinants of FDI
and FPI in Thailand: A Gravity Model
Analysis.** Doctor of Philosophy Thesis in
Economics, Lincoln University.
- The PRS Group. **International Country Risk
Guide** (Online). www.icronline.com,
December 19, 2013.